

Tisztelt Szerkesztőség/Sajtóképviselők!

Szeretettel ajánljuk figyelmükbe az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére rendezett programjainkat!

/2019. március 13., szerda/

17:00 óra – HÁROMSZÉKI HONLEÁNYOK – szabadtéri kiállítás a Balassi Intézet Magyarország Kulturális Központjának sepsiszentgyörgyi irodájának szervezésében, közreműködik a Székelyföldi Szablayvívó Iskola / Szabadság tér

Megnyitó beszédet mond Márky Dániel konzul (Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa)

Háromszéki Honleányok- a Balassi Intézet Sepsiszentgyörgyi Intézetének kültéri kiállítása

Csernovics Emília, Domicella Bilinska, Duffaud Karolina, Kapitány Katalin, Paulina Kakowska Reviczky Mária , Sissány Elíz, Szentgyörgyi Horváth Krisztina, , Paulina Kakowska, Zichy Antónia, Szinyei Merse Emma után itt az idő új, méltatlanul elfeledett női neveket felidézni az 1848-as forradalom kapcsán : Velcsuj Jusztina, Gábor Áron „húséges árnyéka”, Zsigmond Jakabné Kovács Lídia, Benkő Rafaelné Dálnoki Lázár Rozália, Szotyori Nagy Tamásné Vajna Terézia, rétyi Antos Józsefné pávai Vajna Anna Szentkereszti Zsigmondné Gróf Haller Anna, Semsey Tamásné Imreh Honoráta, Apor Zsuzsanna, Szilágyi Sámuelné Bagoly Juliánna, Edényi Lipótné Dobay Klára, Móricz Sándorné Dobay Leontina Klementina, Vida Dánielné Dobay Mária, Katona Ferencné , és nem utolsó sorban Özvegy Vitéz Antalné Doby Zsuzsanna. Közös bennük, hogy mind Háromszéken születtek és mindegyikük szíve a forradalomért dobogott...

Az aradi vértanúk özvegyeinek, a „Hátrahagyottak emlékezete...” című kiállításunk állított emléket itt az idő, (bár a teljesség igénye nélkül) , ez alkalommal Háromszéki Honleányok-ra és nemes cselekedeteikre emlékezünk. Úgy gondoltuk, hogy hasonló érdeklődés fogja övezni azokat a honleányokat, akik Székelyföldön, nevezetesen Háromszéken emelkedtek ki hősiességükkel, és a forradalom iránti elkötelezettségükkel.

Az emlékezésben a történészek , helytörténészek kutatásai segítettek, de a kiállítás létrejöttében Nagy Sándor Háromszék önvédelmi harca 1848–49 című kötete jelentette a kiindulópontot: „A családok szentélyeiben maradt volt a házi istenek legszentebbikének: a honszerelemnek oltára; otthon maradtak volt a lelkes nők s az idősebb derék honfiak: (...)otthon voltak a lelkes nők; az Antosok [János honvéd alezredes, Ferenc honvéd őrnagy] anyja [rétyi Antos Józsefné pávai Vajna Anna], a bátor lelkű Nagy Tamásné [Vajna Terézia], a vakmerő Semseyné [Semsey Tamás

honvéd tüzér százados felesége, Imreh Honoráta], a félelmes szájú Szilágyi [Szilágyi Sámuelné Bagoly Juliánna] alezredesné, a mívelt Dobay [nagydobói Dobay Károly cs. kir. ezredes, székely határőrezred parancsnokának lányai: Dobay Klára Edényi Lipót honvéd ezredes felesége, Dobay Leontina Klementina Móricz Sándor honvéd ezredes felesége, Dobay Mária Vida Dániel honvéd százados felesége, Dobay Klára nádasdi Baán Béla honvéd hadnagy felesége] nővérek, a komoly-merész Benkő Rafaelné [dálnoki Lázár Rózália] s száz meg százan. S ha ezeket fölemlítem, csak a történeti hűségnek és kegyeletnek teszek áldozatot, mert ezek valának főleg hazafi és honleányi magasztos jellemeikért, a hon és szabadság ügyéért hozott áldozataikért később annyi üldözésnek kitétetve, meg nem kíméltetve a lovagiatlan győzőtől, még a gyöngéd nők is; kik közül többen börtönbe hurcoltattak(...)nem tudok szavakat találni azon elszánt bátorság és áldozatkészség leírására, melyet Háromszék e pillanattól fogva a végső katasztrófaig kifejtett. Termopilévé vált a kis föld s Leonidászokká váltak hős fiai...”

A kiállításon bemutatott a honleányok , a forradalmi események közepedte gyors változásokon átesett társadalmi jelenségek aktív szereplői. Legyenek zászlóanyák, kokárdakészítők, sütőasszonyok, vagy akár összeesküvések részesei, özvegyek, vagy éppen nőhonvédek, forradalmi idők forradalmi cselekedeteket és hozzáállást kívántak, ezeknek a hölgyeknek igyekeztünk a pályaképét bemutatni.

Az esemény partner intézménye a székely Nemzeti Múzeum és az Erdélyi Történelmi Múzeum valamint a budapesti Hadtörténelmi Múzeum az együttműködés révén relikviák és dokumentumok teljesebb történelmi képet hivatottak biztosítani.

A szövegek az alábbi történészek és helytörténészek munkáinak felhasználásával történt: Egyed Ákos akadémikus, Demeter Lajos, Demeter László, Kisgyörgy Zoltán, Süli Attila őrnagy, Borbíró Fanni, Kisgyörgy Tamás, Benkő Mihály, Nagy Sándor valamint Bözödi György író. Szakmai lektorálás: Demeter Lajos. Külön köszönettel: Vargha Mihálynak, Mitu Melindának, Szőcsné Gazda Enikőnek , Sántha Imre Géának és Szőcs Imrének.

Köszönjük „honleányokat” megjelenítő fotók a Háromszék Táncegyüttes Gábor Áron című előadásában használt jelmezek felhasználásával készültek, Deák Gyula Levente igazgató jóvoltából. Közreműködtek: Ürmösi-Incze Mária-Terézia, Vajda Katalin, Lukács Réka, Virág Imola, Kis Gabriella, Para Kinga (Háromszék Táncegyüttes). Jelmeztervező: Furik Rita.

Fotó: Toró Attila, Szabó-Szebeni Róbert

Grafikai szerkesztés: Szabó-Szebeni Róbert

19:00 óra – HAGYATÉK - GÁBOR ÁRON RELIKVIÁK ÉS VETÍTETTKÉPES ELŐADÁS a háromszéki 48-as emlékművekről. Közreműködik: Sántha Imre Géza művészettörténész, Szebeni Zsuzsa, a Balassi Intézet-Magyar Kulturális Központ sepsiszentgyörgyi fiókjának vezetője és Tamás Sándor Kovászna Megye Tanácsának elnöke. / Székely Nemzeti Múzeum

A kiállítás része két Gábor Áron relikvia (kengyel és tárca) melyeket ez alkalomra kölcsönzött a Balassi Intézet a kolozsvári Erdélyi Történelmi Múzeumtól.